

הילד שבפנים הרב מואיז נבון

"Pearls Before Breakfast", Washington Post, April 8, 2007

The question was: "Do you have time for beauty?"

The raw data speaks for itself: "In the three-quarters of an hour that Joshua Bell played, seven people stopped what they were doing to hang around and take in the performance, at least for a minute.

Twenty-seven gave money, most of them on the run – for a total of \$32 and change. That leaves the 1,070 people who hurried by, oblivious, many only three feet away, few even turning to look."

דברים פרק יח פסוק יג - תמים תהיה עם קונק אלהיך: ס

דברים פרק יח, ט-טז

(ט) כי אתה בא אל הארץ אשר קונק אלהיך נתן לך לא תלמד לעשות כתועבת הגוים
ההם: (י) לא ימצא בך מעביר בנך ובבתו באש קסם קסמים מעונן ומנחש ומכשף: (יא) וחבר
חבר ושאל אוב וידעני ודרש אל המתים: (יב) כי תועבת קונק כל עשה אלה ובגלל התועבת
האלה קונק אלהיך מוריש אותם מפניך: (יג) תמים תהיה עם קונק אלהיך: ס (יד) כי
הגוים האלה אשר אתה יורש אותם אל מענגים ואל קסמים ישמעו ואתה לא כן נתן לך
קונק אלהיך: (טו) נביא מקרבך מאחיד פמני קים לך קונק אלהיך אליו תשמעו:

רש"י דברים פרשת שופטים פרק יח פסוק יג

(יג) תמים תהיה עם ה' אלהיך - התהלך עמו בתמימות ותצפה לו ולא תחקור
אחר העתידות, אלא כל מה שיבא עליך קבל בתמימות ואז תהיה עמו ולחלקו:

רשב"ם דברים פרשת שופטים פרק יח פסוק יג

(יג) תמים תהיה וגוי' - וממנו תדרוש ולא מן המתים. ולפי כי מנסה הקדוש ברוך
הוא במ את ישראל נתן כח ברוח הטומאה להגיד על פי השעירים:

השגות הרמב"ן לספר המצוות לרמב"ם שכחת העשין

מצוה שמינית שנצטוינו להיות לבבנו תמים עמו ית' והוא שנאמר (שופטי' יח) תמים תהיה עם י"י
אלהיך. וענין הצוואה הזאת שנייחד לבבנו אליו לבדו ית' ושנאמין שהוא לבדו עושה כל והוא
היודע אמתת כל עתיד וממנו לבדו נדרוש הבאות מנביאיו או מאנשי חסידיו ר"ל אורים ותומים
ולא נדרוש מהוברי שמים ולא מזולתם ולא נבטח שיבאו דבריהם על כל פנים. אבל אם נשמע דבר
מהם נאמר הכל בידי שמים כי הוא משנה מערכת הככבים והמזלות כרצונו, ... ובמצוה הזאת
נצטוה אברהם אבינו כאשר בא לכרות לו ברית ולתת לו זרע, אמר (לך יז ורמב"ן שם) "התהלך
לפני והיה תמים." כי מפני שהיה הוא זכור לטוב יסוד באמונה והחולק על הכשדים שהיו
מייחסים כל הכחות לשמש ולירח ולכוכבים והוא ראה שיש עליהם יוצר ומנהיג צוהו עוד להתהלך
לפניו ולהיות תמים עמו ולא יתן בלבו שיהא בזולתו שום אמת ולא יסתכל בעניינם כלל עם דעתו
שיוצרים מנהיג אותם אלא יהיה לבו אליו לבדו ית' כי הוא המצוה אותם והמסדר סדור מערכתם
כרצונו כענין שאמרו (שבת קנו א) צא מאצטגנינות שלך וכו'. זהו ענין המצוה הזאת. והזכירה בעל
ההלכות וכתב (אות קמד) להיות תמים. ואולי חשב הרב [הרמב"ם] שהיא צוואה כוללת המצוה
כולן ללכת בדרכי התורה כענין שני (תהלי' קיט) אשרי תמימי דרך ההולכים בתורת י"י ולכן לא
הביאה בחשבונו. והמתבאר מדברי רבותינו והנכון בכתוב הזה הוא מה שפרשנו בה בכאן:

בראשית רבה (וילנא) פרשת ויגש פרשה צה

" עקב אשר שמע אברהם [בקלי וישמר משמרתי מצותי חקותי ותורתתי ...], ובן כמה שנים הכיר
אברהם את בוראו בן מ"ח (48) שנה הכיר את בוראו, ריש לקיש אמר [אברהם היה] בן שלש שנים
דכתיב "עקב" מנין עקב"ב (172), ואברהם חיה קע"ה (175) שנים נמצאת למד שבן שלש שנים הכיר
את בוראו והיה משמר דקדוקי תורה והיה מלמד את בניו שנאמר (בראשית יח) כי ידעתיו וגו' ...

"Pearls Before Breakfast", Washington Post, April 8, 2007

There was no ethnic or demographic pattern to distinguish the people who stayed to watch Bell, or the ones who gave money, from that vast majority who hurried on past, unheeding. Whites, blacks and Asians, young and old, men and women, were represented in all three groups. But the behavior of one demographic remained absolutely consistent. Every single time a child walked past, he or she tried to stop and watch. And every single time, a parent scooted the kid away.

"I had a time crunch," recalls Sheron Parker, an IT director for a federal agency. "I had an 8:30 training class, and first I had to rush Evvie off to his teacher, then rush back to work, then to the training facility in the basement."

Evvie is her son, Evan. **Evan is 3.**

You can see Evan clearly on the video. He's the cute black kid in the parka who keeps twisting around to look at Joshua Bell, as he is being propelled toward the door.

"There was a musician," Parker says, "and my son was intrigued. He wanted to pull over and listen, but I was rushed for time." So Parker does what she has to do. She deftly moves her body between Evan's and Bell's, cutting off her son's line of sight. As they exit the arcade, Evan can still be seen craning to look. When Parker is told what she walked out on, she laughs.

"Evan is very smart!"

The poet Billy Collins once laughingly observed that all babies are born with a knowledge of poetry, because the lub-dub of the mother's heart is in iambic meter. Then, Collins said, life slowly starts to choke the poetry out of us. It may be true with music, too.

רמב"ם הלכות עבודה זרה פרק א

הלכה ג - כיון שנגמל איתן זה התחיל לשוטט בדעתו והוא קטן והתחיל לחשוב ביום ובלילה והיה תמיהה היאך אפשר שיהיה הגלגל הזה נוהג תמיד ולא יהיה לו מנהיג ומי יסבב אותו, כי אי אפשר שיסבב את עצמו, ולא היה לו מלמד ולא מודיע דבר אלא מושקע באור כשדים בין עובדי כוכבים הטפשים ואביו ואמו וכל העם עובדי כוכבים והוא עובד עמהם ולבו משוטט ומבין עד שהשיג דרך האמת והבין קו הצדק מתבוננתו הנכונה, וידע שיש שם אלוה אחד והוא מנהיג הגלגל והוא ברא הכל ואין בכל הנמצא אלוה חוץ ממנו, וידע שכל העולם טועים ודבר שגרם להם לטעות זה שעובדים את הכוכבים ואת הצורות עד שאבד האמת מדעתם, וכן ארבעים [ארבעים ושמונה – ה"מ] שנה הכיר אברהם את בוראו, ..., +/השגת הראב"ד/ וכן ארבעים שנה הכיר אברהם את בוראו. א"י יש אגדה בן שלש שנים שנאמר עקב אשר שמע אברהם בקולי מנין עקב. ...

תמים – ישר, טהור, זכאי, נקי; נאיבי, טיפש, שוטה, פתי; שלם, מלא, מושלם, מקיף, כוללי, גמור, מוחלט. אולי אפשר (wonderment): **תמיהה תמהון, השתוממות השתאות, התפלאות, פליאה**

הגדה - פנגד ארבעה בנים דברה תורה. אַחַד חָכֵם, וְאַחַד רִשָּׁע, וְאַחַד תָּם, וְאַחַד שָׂאִינוּ יוֹדֵעַ לְשׂאֹל.

"You are now ninety-nine years old, nevertheless, maintain your wonderment, continue to see Me in everything as you did when you were three years old."

רש"י הירש בראשית פרק יז פסוק א

אני אל שדי ... התבונן בעולמי! הכלל וכל פרט טבועים בחותמת של "די", - ו"די" זה מעיד על האל. אילו היו שמים וארץ תוצאה נצחית של כוחות טבע עוורים השולטים לעד - כטענת החכמה עתיקת היומין של איוולת לב האדם - מדוע חדלו הכוחות האלה ליוצר לעד ולעולם! מי שם תכלית וגבול ליצירתם בקיום העולם זה אלפים בשנים! ...
התהלך לפני, לא: "התהלך אתי". אילו נאמר "אתי", היה פירושו: השלך על ה' יהבך והוא יכלכלך. אך הרי הוא אומר "לפני", הוה אומר: שוה את ה' לנגדך תמיד. נמצא פירושו כאן: בכל דרכיך דע את ה', - המציב לכל נברא תכלית ומידה ומעניק חירות רק במסגרת החוק.

רמב"ם הלכות יסודי התורה פרק ב

הלכה א - האל הנכבד והנורא הזה מצוה (1) לאהבו (2) וליראה אותו שנאמר "ואהבת את ה' אלהיך", ונאמר "את ה' אלהיך תירא".
הלכה ב - והיאך היא הדרך לאהבתו ויראתו, (1) בשעה שיתבונן האדם במעשיו וברואיו הנפלאים הגדולים ויראה מהן חכמתו שאין לה ערך ולא קץ, מיד הוא אוהב ומשבח ומפאר ומתאוה תאוה גדולה לידע השם הגדול כמו שאמר דוד "צמאה נפשי לאלהים לאל חי." (2) וכשמחשב בדברים האלו עצמן מיד הוא נרתע לאחוריו ויפחד ויודע שהוא בריה קטנה שפלה אפלה עומדת בדעת קלה מעוטה לפני **תמים דעות**, כמו שאמר דוד "כי אראה שמיך מעשה אצבעותיך מה אנוש כי תזכרנו", ולפי הדברים האלו אני מבאר כללים גדולים ממעשה רבון העולמים כדי שיהיו פתח למבין לאהוב את השם, כמו שאמרו חכמים בענין אהבה שמתוך כך אתה מכיר את מי שאמר "והיה העולם."

The question is: "Do you have time for beauty?"